

Apare in 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietarū, editorū și redactorū responsabilū:
George Curteanū.

ABONAMENTULŪ
Pe anū 3 fl., pe 1/2 anū 1 fl. 50 cr., pe 1/4 anū 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe anū 7 franci.
Prețul e a se solvi înainte.

Nr. 12.

Bistriță, 15/27 Iunie 1894.

Anulū IV.

Unū poetū din școlele Blașului.

„Hen! Miseram sortem, duramque a sidere vitam!

„Sunt faciles Musae, ast habitant in rupibus altis!

„Carmina coelestes possunt aducere divos;

„His quoque formosam potes exorare puellam:

„Victa erit et teneras porriget illa manus.“

„Dragă, nu-ți mai face gânduri
„Frunzărindū alū mieu caietū:
„Eu nici picū nu sum de vină,
„Dacă m'am născutū poetū.“

Nu putem susține, că noi Români pre terenul literar și științific nu am luat un avânt apropiat incomparabil cu măsura timpului și cu epoca de redescoperire din somnul cel de moarte. Și poate că acest avânt ar fi încă și mai mare, decât politica și luptele naționale nu ar fi ajuns la un astfel de punct, unde au ajuns!

Totă lumea română este astăzi mai mult încordată și ținută de șomotoșele întâmplări ale zilei, este mai mult tormentată de soarta viitorului pentru un popor, ce-și afirmă existența în fața celor mai grele timpuri și în fața celei mai interesante istorii, — decât ea se se potă dedica cu trup și suflet progresului literar și științific, ne-avându adecă în sine acea: „Pax mater artium!“

Deci se ne proscernem literaturii noastre, se ne inclinăm apostolilor și martirilor ei, — cari cu toiagul în mână și cu cartea legii învățată în o cârpă ascunsă în desag, ne-au trețit sufletul nostru, ni-au înflăcărat inima noastră, a noastră, cari trăim astăzi în acest timp plin de evoluții pre toate terenele.

Se ne închinăm literaturii noastre și se adorăm pre bardii, cari ne-au dat nou începutul prin aceea și ne-au făcut se ne cunoșcem lăganul clasic, —

se ne scimă trecutul, ca se ne putem reclama și edifică viitorul, deci:

„In genuchii toți cu sială

„Fii-acestui vechiu pământ!“

Numai din cultura intelectuală, numai din literatura unui popor, poate se resara ca și un sora curat sora fericita a aceluia. De aci, ori ce popor, până nu a avut base și fundament intelectual, nu a putut deveni popor înaintat și cultural, nu a putut chiar — se devina ginta emancipată naționalicesce și nu a putut forma pre: Nașinea istorică!

Din cultura minții și a inimii isvoresce numai cultura politică și socială.

Dar apoi entuziasmul, ambișinea de rasă și ambișinea istorică?! — Popore inculte și opuse, avându lupte cu alte popore, acelea a lor lupte au fost numai lupte conduse din instinctul și stimulul răpirei seu a bătăiei orbe și nice de cum nu au fost luptele entuziasmului și gloriei naționale, — au fost cu o vorba, lupte barbare

Premițându acestea, și noi Români, decât astăzi suntem ceea, ce suntem, primo loco, avem se mulțămim desceptării nostre intelectuale seu sufletesci din trecut, avem se ne aducem aminte de literatura noastră, carea a eșitu victoriosă și carea ca și un sora, înmormentată în chaosul cetelor și norilor, și-a scos rașele sale dorite, rașe, cari ne-au implut pepturile romane de foc divin și inimile de amor ferbinte pentru patria și nașinea!

Ceea, ce noi suntem astăzi, nu suntem noi: Suntū cei dinaintea noastră.

Ceea, ce lucrăm astăzi, nu noi lucrăm: Lucră cei dinaintea noastră; și

Ale vóstre dară, dintru ale vóstre! . . .

Se cuvine, se stimămă, — se cuvine, se respectămă, ma se glorificămă pre cei ce lucră cu péna pre terenul spinos și golgothică ală literaturii și științei, când vedemă că lucră pentru ună poporă, a cărui trunchiul, este trunchiul, din care a odrăslit arborele, sub a căruia ramuri și crengi rigide și seculare s'au adăpostit și recorit o lume și ună pământă.

Pentru aceea, de câte ori vedemă ivindu-se câte ună individă din sinulă nostru, care multă puțină se ocupă cu literatura și știința, pre acela trebuie se-l urmărimă și se ținemă contă de densusă, pentrucă ună poporă, care nu-și cunósce pre fir sêi anteluptători pre ore-careva terenă, ună atare poporă, nu numai că este ingrată, ci nu are venitorul, elă va fi ună Israila, ce-și ucide cu petrii profeti sêi!

De unde, se nu acceptămă, numai totă genialităț neintrecute, căci genialitățile mari suntă rari ca și minunile; se nu acceptămă numai totă Homer, Horati, Danti și Mureșian, ca pre acestia se-i arătămă cu degetul; ei se stringemă mânilă și se încoronămă frunțile și a acelora, cari nu-și ascundă și numai uniculă talantă în pământă. Va se dăcă se facemă și noi aceea, ce facă și alte popóre civilisate, cum p. es. suntă chiar Germanii, cari se pörtă cu recunoscință cătră toți, ceice asudă pre terenulă artei și științei și apoteoséză numele și amintirea loră.

Nu-i vorbă! Noi avemă și de nu avemă, amă avută genialităț și talente, cu cari s'au putută mândri ori ce națiune cultă. Ună Sincăi, Maioră și Claină; ună Bărnăuț, Cipariu și Barițiu; ună Mureșiană, Bolinteană, Alesandri, Sionă, Pană etc., suntă neșce stele în pleiada literaturii lumesci, cari abia și nice de câtă nu se potă întuneacă de alte stele.

Dar amă avută și mai avemă și noi Români din Austro-Ungaria o mulțime de talente, intocmai ca și alte popóre, cari au produsă o mulțime de opere, ce au fostă gustate cu multă plăcere.

Amă avută destui indiviți, cari fiindă că s'au ocupat cu cânteculă, s'au numit: „Poet“.

Estă modă au fostă și suntă, ună Grozescu, ună Aronă, ună Popfiu, ună Badescu, Dragesculă, Vulcană, V. Rusă, P. Dulfu, V. Ranta, cari adecă și-au tipărită lucrările*) și o mulțime, cari nu și le-au tipărită, a căroră nume se vede numai prin foile nóstre literare.

Ună atare nume ocure în foile nóstre literare, sub lucrări poetice fórte desă și știți acelă nume? —

Este numele: „V. B. Muntenescu“, ună nume, pre căre trebuie se-l cunósce toți aceia, cari au cetită și cetescă foile nóstre literari din patriă.

Dăcă nu ne înșelămă, încă de prin anii 1880 vedemă din péna acestui scriitoră în foile literari pr. în Familia, Amiculă Familiei, Ședetőrea etc. apărute o mulțime de poesii și chiar și unele lucrări de caracteră populară, pre câtă de maestrită lucrate, pre atâtă de amuzante ca „Popa Gregoriu“, „Mai bine noi cu noi“ etc. de cătră V. B. Muntenescu.

Suntă mulți, cari începă la începutulă carierei loră literare se improviséze versuri séu poesii și la unii le-chiar succede, cum a succesă și conșcolariului nostru de odinioră Teodoră Bota, — însă la ună timpă ócreare își pună lira în cuiă, ca se ședă acolo până la a doua venire, cum și-a pus-o și conșcolariulă nostru de mai sus. Amă esperiată, că mai toți ómenii de litere, mași de știință, când au începută pre acestea căi golgotice dar glorióse, au începută cu poesia și în urmă învingendă germenelă altei arte în sufletulă loră, de-odată biata poesiă ca învinsă, s'a stinsă din peptulă aceloră moritori și a apusă pentru eternitate. Intre alții apoi a fostă chiar Cicerone, care a compusă o poesiă, de care se dăce, că rideau fórte contemporanii sêi.

(Va urmă.)

S.

*) P. Dulfu, nu scimă până acum, se-și fi publicată mēduósele sale versuri lirice în ună opă completă, afară de traducere: „Ifigenia în Aulida și Taurida“.

Resimțiri.

*Privirea ta-mă destăinuesce amorulă unui sufletă blândă,
Pe care-lă vedă atătă de gingașă în chipulă tău celă suridendă;
Și dacă-mă mai șoptescă în taină, tresară și viu își încântată,
Căci preste dulcea ta fință ună farmecă parcă e versată.
Și totuși sum silită a-mă spune, că ești de multă dușmana mea
Deși m'ngână cu vorbe blânde tu ești și acum totă crudă, rea: —
Căci dóră tu ai pusă în sinu-mă durerea, ce m'a cutropită . . .
Tu știi, ce multe suferințe avut-am, fiindcă te-am iubită.*

T. Bocancea.

Jurământul Leoniei.

Romanț de Percy Golding.

Traducere de G. C. Bărnulescu.

(Urmare)

Una din acelea întințându-o lui George esclamă: — În urmă o veste despre Devaux. În Derbyshire a avut o nefericire, a fost aruncat din trăsură și astfel a fost silit a zăce în pat. Nu pot pricepe, pentru-ce nu ne înștiințază despre starea lui și nu mai vine pre la noi.

Lordul Deveral a fost mai puțin încântat decât tată-sau de eventuala venire a contelui, fiindcă se temea, că prezența aceluia ar pute împedea convenirile lui cu ale Leoniei.

Unul dintre locurile predilecte ale ei era galeria de tablouri. Aci putea el în murgitul sărei să privească în ochii ei drăgălași și să-i depingă venitorul în colorile cele mai fantastice. Din când în când ședeau ei aici tăcuți, dar cu multă mai fericiți decât și-ar fi spus ori ce lucruri minunate.

Nu-i mirare, deci că George primi cu orecare neplăcere recercarea tatălui său de a primi în ziua următoare la tren pre amicul său și a-l conduce la dânsii, deși la aparință arătă cea mai mare plăcere.

Leonia îngălbini, când George i împărtași această noutate, de-orece își aduse aminte de întâlnirile ei secrete cu Devaux și instinctive i era frică, că acesta vizită i va aduce nefericire.

— Pentru-ce tremuri, Leonia? — întrebă George cuprins de o neîncredere repentină, — ai frică de Devaux, să fi avut el cutezarea —

— O, nu, pentru D-șeu, ce ai? — strigă Leonia privind cu spaimă în fața palidă a amantului ei.

— Pentru-ce tremuri și ai îngălbinită? — repeți el răgușit. — Și ce la dusă pre Devaux la Dovedale, de unde tu și cu Syna numai acum v'arți întorsă? O, scumpa mea, spune-mi adevărul!

— El — el veni, ca la însărcinarea mamei tale să cerce pre soră-ta, — îngână ea.

— Ești sigură, că el numai pentru sora-mea a venit la Dovedale? — întrebă George privind în ochii Leoniei ca și când ar fi voit a pătrunde cu vederea până în fundul inimii ei.

— De sigură, n'a venit pentru mine — reflectă Leonia.

— Mi-ai luat o povară de pre sufletă, — vorbi George. Apoi respirându profundă continuă: — N'ar fi în stare a locui sub ună acoperișu cu un bărbat, care ar fi avut îndrăsnelă a-și redică ochii până la tine, ar fi în stare a-lu omori. A mea ești tu și nimenui nu-i este ertat a te smulge din brațele mele!

Nici când mai nainte n'ar fi putut ajunge tinera fată la cunoștința, ce patimă mistuitoare însuflesea ea lui George; dar totu atât de puțin potuse presimți demoulul jalusiei în inima lui nobilă.

— El m'ar respinge dela sine, decă ar află, că

eu odată am vorbit cu acel bărbat între patru ochi, — gândi Leonia plină de grijă, după-ce George o lăsă singură. Nu am avut curajul a-i spune, era atât de iritat.

Trebuie se rogă pre contele Devaux să nu-i spună. Oh! Ce nesocotită am fostă! Dar acesta neprecauțiune am făcut-o pentru ca să pot primi sciri despre dânsul.

Leonia acceptă visita aceluia totu cu așa de mari griji, ca și cele ce i le-a cășunat iubitul ei.

XVII.

Contele Devaux află la contele și contesa Deveral o primire din cele mai amicabile și se simția atât de fericit a petrece sub ună acoperemântu cu lady Syna și Leonia, sperându, că va potă află urma secretului și că își va realisă planurile lui.

— Te rogă a-mi escusă absența mea în astă seră, am crâncenă dorere de cap, — șise Leonia, întorcându-se cătră lady Syna, când acesta o potea să mērgă cu dēnsa la prându.

— Fatalitate! — răspuse acesta cu iritațiune, — chiar astăzi am deosebită trebuință de prezența d-tale, ca să potă încunjură a fi numai singură cu contele, a cărui atențiune imi este atât de nesuferită. Fă-mi plăcerea și spală-ți templele cu apă și cu oțet, acesta-i un mijlocu escelent și te va pune în pozițiunea de a-mi potă împlini dorința.

Cu pași greoi se depărtă Leonia pentru ca să împlinescă dorința Synei.

— Ce negliobă-să! — murmură dēnsa udându-și fața cu apă rece. — Contele nu mi-a șisu nici ună cuvântu, care să nu-lă fi putută auđi oricine. E dreptu, că privirile lui erau atât de caracteristice, dar de bună semă elu adoră pe Syna și nu pre mine, — adause dēnsa liniscindu-se singură în timpu ce-și ordina bogatul pēru pre capulu ei grațiosu.

Ochii contelui străluceau de bucuriă, când intrară tinerele dame și închinându-se prinse mâna ladei Syna și o duse cu respectu la buze și șise: — Decă ai scii, ce torturi am suferit și cât de nerăbdătoru am fostu în timpul, câtu am fostu legat de pat!

— Pentru-ce? — contrariă lady Syna cu indiferentismu.

— Incă mă întreb? N'a fostu acesta destul de deprimătoru a avé dureri în inimă și prelungă acea a fi și astrinsu a mă lipsi de apropierea d-tale.

— D-ta uiți, că nu ți-ar fi fostu ertat a-mi conturbă singurătatea mea dela țēră.

— Voesci adecă se șic, că nu m-ai fi primită?

— Gândescu, că mi-am esprimată părerea destul de curat, conte.

— Acum pricepu, d-ta vrei se șic, că nimenui

nu i-ar fi ertată a pătrunde în secretul acelei case dela țără, —mise contele cu ună zimbetă sarcastică.

Lady Syna răspunse cu ochi fulgători: — fiecare damă are dreptul de a-și alege cunoscuții, conte Devaux și când e vorba de spionii voescu a mă folosi de acestu drept.

— Frumseța superbă trebuie îmblândită — cugetă Devaux întindându Synei brațul și urmându societăței în refectoriu.

Inima Leoniei bătea cu convulsione, când vedu pre George, că șede lângă tinera și frumoasă fată a principelui.

Când observă dînsa pre amantul ei, — privirile lui cădură asupra ei și alui Devaux, dar spre mulțumirea lui observă, că atențiunea cestui din urmă era îndreptată singură și numai asupra Synei.

Ce fericită era Leonia, când potu părăsi refectoriul și scăpa de tortura de a vedé pre George la laturea unei alteia.

Totă séra nu se depărtă cnțele Devaux de lângă Syna, în urmă însă i succese ei de a se ascunde in dosul unei grupe de palmi.

Dar și acolo puțină timpă rămase neconturbată, căci preste câteva minute fața, cea atâtu de urită ei, străbătă printre frunzele de palmi și o vóce sarcastică mise: — Ce supărare póte dá ansă ladei Syna, ca să cerce singurătatea? Póte óre societatea mea să alunge gândurile posomorite?

— Imi mai place singurătatea, de aceea am venitú aici.

— De bună sémă, ca să te cufunđi în visuri despre câmpiele, pădurile și riurile din Derbyshire. D-ta ai fostú farmecătórea acelu ținutu, cum se va simți lipsa d-tale acolo!

— Riurile și pădurile ori câmpiile? — contrariá lady Syna cu ironiá.

— Tóte de sigurú. De câte ori n'am gânditú când mă aflam în patulú dorerei mele, că numai apropierea d-tale ar fi în stare a-mi redá sênătatea perdutá. Eu te închipuiam ca o feerie în mica căsuță și îndrásneam a sperá.

— Ca fantasările frigurilorú să încete, presupunú — adause Syna sculându-se repede și cu aerulú unei regine ofensate se străcurá prelângá contele deconcentratú.

XVIII.

— Nu-ți potú aprobá purtarea față cu contele Devaux, — mise în diminéța următóre contesa cătrá ficăsa. — Ești cu totulú necurtenéța față de elú. Cu deosebire de unú timpú încóce ești atâtú de schimbatá, încátú m'au prinsú griji serióse.

— Dórá s'a căitú contele? — întrebá Syna cu ochii schinteitori.

— Ba nu, la așa ceva nu-lú lasá cavalerismulú sêu, — contrariá contesa spăriată de privirile aprinse ale Synei.

— Atunci te rogú pre venitorú a nu-mi mai face amintire de densusulú. Acum odatá nu potú suferi pre străinú și nu mă încredú în curtenirea lorú.

— Cum imi nesocotesci tu sfaturile mele totdeuna și me îmbolnăvesci prin renitența ta, — suspină contesa.

Syna vorbi în tonú mai domolú: Dămú pré multá onóre contelui, când ne certámú pentru densusulú. Concedú, că densusulú nu-i omú réu, căci atunci de sigurú nici d-ta și tata-meu nu ați avé o părere așa bună despre elú. Acum odatá am preocupatiunea mea, voiú cercá însă se o infrénezu. Ești indestulitá mamá?

— Da, inimiórá. Și serutându contesa obrajiú palidú ai ficei sale continuá: ași vré să-ți potú redá obrajilorú tei roșata dispărutá. Petrecerea din Dovedale n'a avutú efectulú doritú; eu afflu, că mai réu prospiciezi acum decátú când te ai dusú în Dovedale.

— Greșesci mamá, eu mă simțescú destulú de bine, — răspunse Syna întornându-se.

— Nici cu George nu-sú mulțumitá — continuá contesa cu supărare; — elú se pórtá, ca și când nu ar observá aplicarea Laurei Beaton a celei mai frumoșe și avute fete. Aci-i lady Roconel cu cinci fete și doi feciori; patru dintre fete suntú deja fidanțate și în timpú de două luni se-ar puté căsători cu lady Valon cea avutá.

— Decá te ar auđi cineva vorbindú, mamá, ar puté crede, că George și eu îți suntemú spre greutate și că n'ai altá dorință mai ferbinte decátú ca să te scapi de noi — rise Syna.

— Vrei să me bolnăvesci — contrariá contesa cu reproșú, — deórece tu scii destulú de bine, că unica mea dorință este, ca să ve vedú pre voi fericiți și numai gândulú, că viéța mea atérná de unú firu așa slabú imi dá ansá a-mi esprimá dorințele mele față de voi.

Alusiunea mamei ei făcu Synei unú ghimpe în inimá și apropiându-se cu amabilitate de mamá-sa, mise domolú: — Pentru ce-ți faci supărare pentru George, mamá? Elú de sigurú va face o alegere înțeleptá.

Supérată și clătindú din capú se retrase contesa în odaia ei, căci se simți în câtva mângaiată prin cuvintele Synei.

Sérmana Leonia avea ăile triste, pentrucá de o parte o urmărea contele Devaux din pașú în pașú, ceace nu îndrásuia a i-o spune lui George decând cunoscea aplicarea lui spre jalsiá; de altá parte la casá era pentru câteva ăile óspe nou — lady Laura Beaton.

George era astrinsú a se învéri totú prelângá tinérea damá.

Leonia cu inima băténdá privia din feréstrá, cum George ajuta tinerei dame a se urcá pre calú și înveseliți se depártau améndoii.

De ar fi sciutú ea, ce povară grea-i era lui acestá călăritú de diminéța și cum doria elú o privire, ori uná zimbetú dela iubita lui Leonia, atunci ar fi dispărutá îndoiála ei.

Odatá retrágându-se dela feréstrá luá mésa de desemnú, merse în galeria de tablouri și șopti aședându-se înaintea tipului lui George: — Voiú cercá încă odatá a schița trásurile lui iubite. Ce plăcutú și liniscitú e aici! Aici l'am vedutú pentru primadatá; nici când nu voiú uitá acelu moméntú, când stete înaintea mea.

Trecuse o órá fără ca Leonia, atâtú de cufundată în lucrulú ei, să fi băgatú de sémá. Aprópe vorbindú stetea schița chipului lui George înaintea ei și dénsa era așa de cufundată în privirea operei sale încátú nu auđi pașir contesei, ci deodată trásari de spaimá, când o vóce aprinsá de mániá mise: Cum îndrásnesce cameriera ficei mele a desemná chipulú fiului meu? (Va urmá.)

Pentru tot-déuna.

— Urmare. —

În cursul acelor momente avusei îndestul timp să de a-lu examină cu o privire furișă, însă ceea ce elu nu banuescū sē o fi remarcatū; cu tōte, cā avea o privire posomorită și gânditoare — ceea ce-lu întuneca, îi mai slăbia farmeculū sēu ilu respingea, totuși prima impresiune, reamintirea ce se interpuse așa de vie, fu așa de favorabilă primei mele porniri, cā păstra încă același reflexu distinsu pentru ochii sufletului meu.

Bună amicā, dulce Rourelā . . . mă vei ertā, căci nu e aici loculū de a-ți detailā tōte amenuntele, tōte nimicurile unui amorū ce se nasce . . . îți voi detailā numai împrejurările mai importante.

Intro și Zefirū Vērvā veni sē me vėdā chiar în familia mea, pe care avusesse ocaziunea de a o cunōsce. Acēsta visitā nu însemna aprōpe nimicū, cu tōte aceste închipuirea sa, grijile, turmentele existenței mele isolate mă făcurā impacientā și acestū evenimentū mă orbi!

De atunci întēmplătorū ilu mai reveđui și chiar mai reveni. Intro și inima mea simți nevoia de a se ușurā și așa îmi permisei de a-i reaminti despre acea noapte petrecută în casa soților Priporū . . . a-i vorbi despre impresiunea, ce-mi făcuse și așa de mișcatū îmi fū sufletulū, încātu mă tređii în vōia unei porniri de admirațiune, pe care elu o talmăci numai decātu . . .

Pre când vorbiam privirea sa mă mângăia necontenitū și ea escitā ardōrea inimei mele, mai alesū, într'unū momentū elu își apropiā buzele spre a depune unū sērutū pe obrazii mei.

Flacāra ochilorū sei vii, căldura acelu sērutū afectuosū și linū, tōte-mi tăinuiau acelu ceva ce dorisem atātu! Fui prea mișcatā de acēstā efusiune, dar fericirea neasceptatā . . . realitatea acestei fericiri mă înspăimantā de-odată și ilu oprii cu unū gestū.

În acēstā situațiune aveam nevoe de o mare dezvoltare moralā — dar ea din contrā, slăbi cu totulū și atātu eu câtū și elu ne mărturisirāmū reciprocū în urmă dorința inimilorū nōstre! În fața diferitelorū turburări intime și a constringerilorū mele de altā datā, care îmi răpise veselia, fericirea — în fața unei lumi, ce mi-ar răpi cu veninulū ei iubirea lui, mă înfiorai! Caracterulū sēu însă ilu înțelesei, avea instincte onorabile și eu ilu considerai din acelu momentū ca pe āngerulū ce mă va sprijini în descurājarea mea.

Temerea și fericirea după cum țisei mă înfiorară de o potrivā. Îmi simții sāngele înghețându în vinele mele, o sudore rece îmi acoperi fruntea și remāsei mutā, înlemnitā de estazulū sērutārilorū, de foculū privirilorū sale. În urmă îmi simții și eu inima înecatā de transporturile ei înăbușite și mă lāsai în vōia lorū; îi luai cu transportū capulū între mānile mele, ilu plecai pe sinulū meu și-lu acoperii de sērutāri.

Tōtā nōptea, ce urmă āstorū scene, avusei nisce friguri delirante. Familia fu îngrijatā și surprinsā. Ceea ce nu speram, a dōua și reveni sē mă vėdā însoțitā de unchiulū meu. Mē aflā liniscitā dar încă sub impresiunea emoțiunilorū din ajunū.

Remāindū singuri ședurāmū aprōpe și vorbirāmū. Unū egoismū nebulū mă torturā încă acum chiar în fața lui, așa cā după mai multe vorbe îi țisei:

— Iartā-mē, cā nu am pututū dominā o exaltare a unui caracterū expansivū pasionatū de o simțire nās-cāndā însă fōrte vie; de sigurū vei fi luat-o dreptū unū capriciu sēu o nerușinare . . .

— Oh! De ce vorbesei așa! — îmi țise elu cu o estremā delicățetā.

Era ceva așa de suplicantū în aerulū sēu, încātu îmi pētrunse inima. Cu tōte acestea urmai:

— De sigurū, și-am pārutū ridicōlā

-- De ce?

— De ce? Inima-mi spune, cā d-ta nici odatā nu mă vei putē iubi . . .

Mē privi cu una din cautăturile sale așa de line și frumoșe și dōue lacrimi strălucirā în ochii sēi.

— Ei bine! — țise elu prea multū mișcatū și se oprii simțindū, cā lacrāmile ilu vorū tradā, cu o mișcare repede, într'unū abandon de supunere, familiaritate și emoțiune își plecā fruntea pe genunchii mei. Rēmase unū momentū așa în urmă cu vioiciune și hotāritū îmi țise:

— Cređi acēsta?

Eu tăcui.

— Atunci vomū rēmāne amici!

Și se ridicā; făcū câți-va pași repede, apoi se oprii unū momentū cugetătorū și interđisū răđimatū de o mobilā — într'o agitare vādītā. În urmă ca și când ar fi luatū ultima hotārire ce era mai nimeritā în împrejurarea în care ne găseamū, își luā pālāria, își întōrse fața spre mine fără a-și ridicā privirile și-mi întinse seriosū și solemnū māna.

Înțelesei, cā voia sē plece, reținui pe a mea . . . Simții cā morū! Supērātōrea urmare a conduitei mele mă tređii; vėđui câtū sum de slabā de a face aceea ce țisesem; îi apucaii māna, mă ridicai dreptū în fața lui și deși fōrte emoționatā ilu privii îndelungū.

Elu era palidā.

— Mē părăsese! — i țisei eu tristā.

— Da. Sum unū miserabilū, ce am venitū sē răpescū o simpatie, pe care nu sum îndreptū, nu meritū de a o avē.

— Oh! nu țice așa! — îi țisei isbucindū în lacrāmii și aruncāndu-mē în brațele lui.

Elu mă ținū strinsū pe inima sa.

(Va urmā.)

Aforisme alese despre femei, amoru și căsătoria

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronimū Barițiu.

Amorul nostru ne fericesce numai pentru aceea, că ne scote din cercul egoismului nostru și ne face să uităm existența noastră miserabilă, cum și interesele noastre personale.

Eötvös.

* * *

Compătimirea e câteodată începutul, adesea însă sfîrșitul amorului.

I. A. L.

* * *

Primul amor aparține acelor veninuri, cari lucrază repede și contra cărora nu există antidot.

E. M. Oettinger.

* * *

La primul amor credem totdeauna, că e cel din urmă și la cel din urmă, că e cel dintâiu.

A. Agai.

* * *

În naturi slabe amorul mîre de fîme, decă vanitatea nu e nutrită.

H. Lorm.

* * *

De câte ori amorul nu e nimic alta, decăt egoism dresu prin voluptate.

Paul Mantegazza.

* * *

Amorul e mai astutu ca rîutatea și mai temeraru.

Schiller.

* * *

Amorul e unu copila mare și femeia e păpușa lui.

La vie parisienne.

* * *

Sensualitatea e adese mama amorului, dar mai desu gidele ei.

P. Mantegazza.

* * *

Amorul nu numai orbese pe omu, dar ilu face și rîu sîu bunu.

José Schneider-Arno.

* * *

Amorul învinge mîrtea, dar se întemplă, că unu micu obicei rîu omoră amorul.

M. Ebner-Eschenbach.

* * *

Când doi omeni încep dintrodată a se iubi, acêsta e o mare fericire. O fericire însă și mai mare e, când amîndoi încetă în același momentu a se iubi.

M. Ebner-Eschenbach.

* * *

Cineva trebuie să aibă fîrte multu spiritu, pentru ca să nu devină imbecilu prin amoru.

Diverse.

„Săteanul“ va fi numele unei reviste, ce va apăre din 1-a Sept. a. c. odată pe lună în broșure de 4—5 côle și va cuprinde literatură poporală în prosă și în poezie. Scopul acestei reviste va fi de a adună la unu locu — după potință — totu materialul literaturii noastre populare, atătū celu neapărutū încă cătū și celu ce se află imprășciatu prin Calendarele și foile apărate până adî. — Numai esemplare abonate se voru tipări și adecă atâtea, câte se voru abonă până în finea lui Iuliu a. c. Cei ce cunoscū valorea acestui materialu suntū rogați a spriginii acêsta întrepindere. — Prețulu pe unu anū întregū va fi **6 fl. sîu 15 franci**. Materialul: Poesii, colinde, bocete, snove, povesti, mituri, glume, gâcituri, proverbe ș. a., precum și abonamentele suntū de a se trimite la redacțiunea revistei „Săteanul“ Ion Pop Reteganul în Beszterce-Monor (Transilvania).

Academia Română a hotăritū să trimită la tôte Academiile din Europa și America, cu cari ea sa află în relațiuni, o informațiune în cauza română. Textulū acestei informațiuni s'a redactatu de d-lū D. A. Sturza și s'a aprobatū de membri de față.

Proiectul de lege pentru căsătoria civilă a fostū primitū Joi în 21 l. c. în casa magnaților cu o majoritatea de 4 voturi. Au votatū pentru 128, iar contra 124. „Și așa unu poiectū — serie Unirea, — care taie până în tainele sfinte ale familiilor, care e menitu a straformă tótă gândirea și simțirea seculară a unei societăți de 15 milioane și a semena simburile discordiei, alu necredinței, alu urgiei, alu demoralisărei, se redică la valore de lege cu voturile alorū 4, și partu persone!“ Românulū dice: „Amu ajunsu vremea de-apoi!“

D-lū Gerasimū Domide, preotulū din Rodna vechiă, care cu ocașiunea procesului Memorandului ca membru în comitetulū partidului naționalū a fostū dejudecatū la 2¹/₂ ani închisore de statū, înainte cu 2 sêptemânū a plecatū la Blașiū, ca să asiste la esamenulū fetiței sale, elevă în internatulū Vanceanu, și apoi se o aducă acasă. În călătoria sa a comunicatū acestū lucru comitelni supremū din Bistriță, apoi căpitanului orășeneșcū Fayn din Clușiū, care tocmai se afla la gară. Cu tôte aceste după 2 zile de petrecere în Blașiū sub cuvîntū, că a voitū să fugă în România, a fostū escortatū de gendarmū la Clușiū, nepermițîndu-i se niciu baremū a-și luă adio dela copila și de atunci e deținutū în Clușiū ca unu facetorū de rele. Recursulū sîu înpotriva acestei volnicii dimpreună cu actele privitore la acêsta causă se află la curia regescă.

Comitetulū partidului naționalū românū a primitū ordinū mai înaltū să-și sisteze activitatea, deorece constituirea lui e ilegală și ca atare nu are dreptū a funcționă. Foile unguresci iubiléză, fiindū în firma credință, că prin acestū faptū, care ar fi trebuitū a se face mai de multū, se va domoli agitația și miscarea între românū.

Carnot, Președintele republicei franceze în 24 Iunie, pe când voia să mîrgă la teatru, a fostū atacatū de unū individū anarchistū și străpunsū cu unū cuțitū. Carnot în urma ranelorū primite — preste nôpte muri. Atentatorulū, care a fostū prinsū la momentū, este unū finerū italianū de 22 ani și se numesce Cesario Giovanni Santo. Există mari temeri de urmările acestui evenimentū. Aceste suntū urmările destrăbălărei religionare!

Din Bistriță. Frica de inchipuita rescolă a Românilor a făcută, ca organele siguranței publice să ne urmărească pe totu pașul. Polițiștii cutieră ziua noptea stradele ochindă în dreapta și în stânga nu cumva din orecare ascundetură să ăasă minunea minunilor. E de ajunsă a conveni trei patru laolaltă, pentru ca un polițistă să te iee la ochi și să te bănuască de cine scie ce revoluționară. In zilele trecute un polițistă straveștită s'a vėdută stândă in prejma locuinței redactorului revistei năstre, cu scopulă, să afe cine intră și ăese din aceea locuință, fiindcă s'ar fi lățitū vestea, că cărturari de pe sate să adună acolo și facū planuri revoluționare. Totū in zilele aceste au sositū și husari.

Onorații abonenti, cari mai suntū încă in restanță, suntū rugați a ni trimite prețul de abonamentū.

De vëndutū

este

Casa Nr. 38 in ulița paielorū
in Bistriță,

constătătore din 2 odăi, culină, magazinū de lemne,
cămară, grădină mare și curte largă.

Informațiuni la proprietarū.

Avisū.

Aducū la cunoscință publică, că mi-am deschisū in **BISTRITĂ,** strada peste Podulū Budacului Nr. 13 0

lucrătore de mėsarū,

in care efectuescū ori ce lucru privitorū la măestria mea de mėsarū atătū ce privesce lucrulū pentru clădiri câtū și celū privitorū la facerea de mobile cu promptitudine și cu prețuri moderate. Rogū sprijinulū on. publicū.

Cu stimă

VASILE LUNGU,
mėsarū.

P. T.

Subscrisulū imi iau permisiunea a face cunoscutū onoratului p. t. publicū din locū și jurū, cumcă am deschisū in **Bistriță, Strada Pungarilorū Nr. 11**

o lucrătore de croitoria,

in care se primescū totū felulū de comande, pentru vestminte de bărbați și copii.

Rogū deci onoratulū publicū de a mă onorā cu comande câtū de numėroșe, pentru cari asigurū efectuire frumoșă, dupā modā, punctualā si cu cele mai moderate prețuri.

Cu stimă

Ioanū Feldrihanū,
croitorū.

NB. Comandele se vorū efectui in timpulū celū mai scurtū dupā dorința stimaților clienți.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deo-are-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăfite și puține familii se voru afla la cari aru lipsi o mică provisiune din acestu medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide** (vina de aură) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra **anemieii** și asupra bôloru ce isvorescu din acestă. precum: **gălbinare, dureri de capu nervose** ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăză așa de ușor, încât nu pricinuescu nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singuru numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu solū cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițendu-se nefrancatū cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu solū cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare. 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de unu solū nu se pôte espedă.

N. B. În urma lăfiri loru celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificătoare de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a căroru instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitură **I. Pserhofer** și cari pörtă pe capaculū cutiei totu aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Dintre nenumăratele scrisori, prin cari consumentii acestorū pilule mulțămescū pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsămū sē urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuițatū odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesc de a-mi trimite grăsi 15 suluri din escelentele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu acestă ocazie Vă aduc mulțămiri mele pentru efectul de minune alu pilulilor D-tale. Cu distinsă stimă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.
Stim. D-le! A fostu voiața lui D-đeu că pilulele D-v. au ajunsū în mâinile mele, și rezultatulū dela acestea ilu atribui D-v. Mă recisemū în patulū de leusiă astelū încât nu mai putam lucră și ași fi sigurū deja mortă, decât nu m'ar fi scăpatū minunatele Dv. pilule. D-đeu se vè binecuvinteze de mi de ori. Am confiența, că pilulele Dv. mē vorū face de totu sănătoșă, așa precum a folositū și altora.
Theresia Kufic.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.
Stim. D-le! În numele mătusei mele de 60 ani itiesprimū cea mai călduroșă mulțămire. Densa a suferitū 5 ani de catarū la stomacū cronicū și de apă. Vieta i era unu chinū și se credea deja de perdută. Prin întemplantă a

scăpatatū o cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuițare mai îndelungată s'a vindecatū.
Cu distinsă stimă,
Josefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Grünh, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatulū se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele Dv. în adevărū fotositose și escelente. Nu potū întrelăsa fără ca sē Vē esprimū recunoștința mea în privința valôrei acestora pilule, și le voi recomanda unde numai se va putē tuturor suferinților. Vē autorizezū, ca acestă a mea mulțămită sē o folosiți după placū și pe cale publică.
Cu distinsă stimă **Ignaz Hahn.**

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vē rogū a-mi trimite unu solū cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelorū Dv. pilule am sē mulțămescū, că am scăpatū de o suferință de stomacū, care m'a chinutū 5 ani. Aceste pilulenare sē-mi lipsescă nici-odată și esprimū prin acestă mulțămirea mea cea mai călduroșă. Cu cea mai mare stimă, **Ana Zwickl.**

Liquer din plante de Alpi dela **W. Ottm. Bernhard** din Lin-dau în contra tuturorū greutăților la stomacū. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumētate buteliă 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile suntū a se privi numai acele pilule, a cărorū instrucțiune este provădută cu iscălitura I. P S E R H O F E R și cari pörtă pe capaculū fiă-cărei cutii totu aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistulū I. von Török, Königsgasse 12.

12—12

Aliă americană, celū mai bunū mijlocū în contra tuturorū suferințelorū rheumatice: durerilorū la șira spinării, junghiuiri, ischiasū, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capū, junghiuiri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esentă pentru ochi, de **Dr. Romershausen** pentru întărirea și conservarea vederei, în flacône originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulū balsamū englezescū o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei, Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea francatū cu sēu fără sare o sticlă 70 cr. [cată 60 cr.

Balsamū contra degerătorei de **I. Pserhofer**, de mulți ani recunoscutū ca celū mai sigurū remediū contra suferințelorū de degerătură de totū felulū, precum și spre vindecarea ranelorū forte învechite, 1 borcanū 40 cr., cu trimiterea francatū 65 cr.

Helso sēn Gesundheitssalz unū remediū escelentū în contra catarului, la stomacū, precum în genere în contra tuturorū suferințelorū ce provinū dela mistuirea neregulată, unū pachetū 1 fl.

Balsamū în contra gusilorū mijlocū probatū în contra umflătorei la gătū, unū flaconū 40 cr. cu trimiterea francatū 65 cr.

Esentă de viêtă (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricatū, mistuirei rele, greutăți de totū felulū, unū medicamentū de casă escelentū, 1 flaconū 22 cr. 12 flacône 2 fl.

Prafuri în contra asudărei piciorilorū, Acestū prafū delătură și mirosulū neplăcutū, conservăză încălțăminte și este probatū ca nesticăciôse. Prețulū unei cutii 50 cr., cu trimitere francatū 75 cr.

Suculū-Spitzwegerich, unū medicamentū de casă forte curăzătorū, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlūțe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de unū lungū sirū de ani recunoscută de medicū ca celū mai bunū mijlocū pentru creșterea părului. Unū borcanū elegantū adjustatū 2 fl.

Plastru universalū, de prof. **Studel**, la rane din lovitură și la umflături învechite, ce se spargū periodicū la picioare, la degeti, la rănile și aprinderile de fițe și la multe alte suferințe de acestū soiū s'a probatū de multe ori. Unū borcanū 50 cr., cu trimiterea francatū 75 cr.

Sare universală purgativă, de **W. Bullrich**. Unū medicamentū pentru urmărilorū digestiunei stricate, precum: durere de capū, amețelă, căreei la stomacū, acrelă în gătū, suferințe hamoridale, constipațiune etc. Unū pachetū 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află tôte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tôte diarele austro-ungare și la casū, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositū se vorū procura la cerere promptū și ieftinū.

Trimiterile prin poștă se efectuează iute, decât se trimite prețulū înainte, comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

Franco se efectuează acele comande mari, decât se trimite mai înainte și resp. porto poștalū, în casulū acesta spesele poștale suntū multū mai ieftine, decâtū la trimiteri cu rambursă.